

Sygn. akt I ACa 1558/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Nowicka de Poraj
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSA Robert Jurga (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa A. K. (1) reprezentanta grupy złożonej z członków grupy: R. B. (1) , J. B. (1), K. B., D. B., I. B., A. B., E. B. (1), J. B. (2), B. B. (1), J. B. (3), Z. B., M. B. (1) , M. C., T. C., R. C., K. C., I. C., B. D., S. D., P. D., D. D., K. D. , T. D., J. F., P. F., C. F., B. G., T. G., Z. G. (1) , K. G. (1), E. G., Z. G. (2), N. H., A. J. (1), S. J. (1), W. J., K. J., A. J. (2), J. J. (1), R. J., K. K. (1), T. K. (1), B. K. (1), R. K., M. K. (1), G. K., J. K. (1), E. K. , W. K. (1), S. K. (1), S. K. (2), J. K. (2), S. K. (3), K. K. (2), T. K. (2), B. K. (2), B. K. (3), J. K. (3), K., K., M. K. (2), M. K. (3), T. K. (2), U. K., W. K. (2), Z. K. (1), A. K. (2), S. K. (4), A. K. (1), M. K. (4), B. K. (4), B. K. (4), J. K. (4), M. K. (5), S. K. (5), S. K. (5), W. K. (3), I. K., B. L. (1), A. L. (1), A. L. (2), T. L., J. L. (1), C. L., W. L., A. L. (3), J. L. (2), A. L. (4), G. L., J. L. (2), J. L. (3), K. L., M. L., B. L. (2), P. L., Z. L., J. Ł. (1), J. Ł. (2), J. M. (1), J. M. (2), S. M., T. M. (1), B. M. (1), E. M. (1), E. M. (2), Z. M., E. J., T. M. (2), H. M., M. M. (1), A. N. (1), M. M. (2), B. M. (2), M. M. (3), T. M. (3), T. M. (4), M. N. (1), E. N., M. N. (2), P. N., K. N., H. N., H. O., R. O., S. O., K. O. (1), M. O., T. O., B. O. (1), K. P. (1), I. P., M. P. (1), M. P. (2), B. P. (1), Z. P. (1), K. P. (2), J. P. (1), S. P. (1), C. P., W. P., P. P. (1), B. P. (2), Z. P. (2), M. P. (3), P. P. (2), S. P. (2), T. P., Z. P. (3), B. P. (3), J. P. (2), M. P. (4), Z. P. (4), A. P., J. K. (5), J. P. (3), E. R., J. R., L. R., H. R., K. R., Z. S., S. S., W. S. (1), G. S., A. S. (1), B. S., M. S. (1), L. S., R. S. (1), A. S. (2), A. S. (3), M. S. (2), K. T., J. T. (1), L. T., J. T. (2), A. W. (1), A. W. (2), M. W. (1), M. W. (2), W. W. (1), Z. W. (1), Z. W. (2), M. W. (3), W. W. (2), E. W., K. Z., T. Z., M. B. (2), R. B. (2), A. C., G. G., J. G. (1), A. H., H. H., B. H., J. H., J. K. (6), D. K., R. M., B. M. (3), M. W. (4), T. W.

przeciwko Gminie S.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 8 kwietnia 2014 r. sygn. akt I C 545/11

1. **oddala apelację;**

2. zasądza od A. K. (1) reprezentanta grupy na rzecz strony pozwanej Gminy S. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

I ACa 1558/14

UZASADNIENIE

W pozwie grupowym powódka A. K. (1) wniosła
o zasądzenie od strony pozwanej Gminy S. na rzecz każdego członka:

- 1) **podgrupy A:** M. K. (2) i C. P. kwoty po 700 zł (łącznie 1400 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 2) **podgrupy B:** A. S. (3) i B. G. kwoty po 750 zł (łącznie 1500 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 3) **podgrupy C:** B. D., I. K. i E. J. kwoty po 1100 zł (łącznie 3300 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 4) **podgrupy D:** A. B., T. O. i A. W. (2) kwoty po 1200 zł (łącznie 3600 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 5) **podgrupy E:** Z. W. (2) i B. M. (2) kwoty po 1300 zł (łącznie 2600 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 6) **podgrupy E 1:** Z. W. (1), J. K. (4) i L. S. kwoty po 1300 zł (łącznie 3900 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 7 października 2008 r. do dnia zapłaty,
- 7) **podgrupy F:** D. D. i A. L. (1) kwoty po 1400 zł (łącznie 2800 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 8) **podgrupy G:** I. B., T. D., S. K. (3), M. W. (1) i M. W. (5) kwoty po 1500 zł (łącznie 7500 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 9) **podgrupy H:** M. B. (1), B. K. (2), Z. K. (2) i K. T. kwoty po 1700 zł (łącznie 6800 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 10) **podgrupy I:** K. D., E. M. (1) i E. W. kwoty po 1800 zł (łącznie 5400 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 11) **podgrupy J:** W. J. i K. K. (2) kwoty po 1900 zł (łącznie 3800 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 16 września 2008 r. do dnia zapłaty,
- 12) **podgrupy K:** J. B. (3) i W. W. (1) kwoty po 2000 zł (łącznie 4000 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 13) **podgrupy L:** K. G. (2) i M. W. (3) (W.) kwoty po 2100 zł (łącznie 4200 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,

- 14) **podgrupy Ł:** J. B. (2), P. F. i A. K. (2) kwoty po 2200 zł (łącznie 6600 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty do dnia zapłaty,
- 15) **podgrupy M:** U. K., W. K. (4), Z. M. i R. S. (2) kwoty po 2300 zł (łącznie 9200 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 16) **podgrupy N:** J. K. (1), M. K. (5), K. N. i K. Z. kwoty po 2400 zł (łącznie 9600 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 17) **podgrupy O:** C. F. i B. P. (3) kwoty po 2500 zł (łącznie 5000 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 18) **podgrupy P:** Z. G. (2), B. K. (4) i H. M. kwoty po 2600 zł (łącznie 7800 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 19) **podgrupy R:** Z. S., M. K. (1) i Z. P. (2) kwoty po 2700 zł (łącznie 8100 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 20) **podgrupy R 1:** S. K. (5), B. B. (1), J. Ł. (1), S. M. i B. M. (1) kwoty po 2700 zł (łącznie 10800 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 20 września 2008 r. do dnia zapłaty, z tym, że solidarnie na rzecz: S. M. i B. M. (1),
- 21) **podgrupy S:** K. C. (C.), P. L., M. O. i S. P. (1) kwoty po 2800 zł (łącznie 11200 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 22) **podgrupy T:** M. K. (6) K. P. (1), I. P. i W. P. kwoty po 3000 zł (łącznie 9000 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty, z tym, że solidarnie na rzecz: K. P. (1) i I. P., do dnia zapłaty
- 23) **podgrupy U:** J. B. (1) i B. P. (2) kwoty po 3200 zł (łącznie 6400 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 24) **podgrupy W:** E. B. (1), T. K. (2) i B. O. (2) kwoty po 3300 zł (łącznie 9900 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty,
- 25) **podgrupy X:** T. C., M. L. i B. L. (2) kwoty po 3400 zł (łącznie 6800 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty, z tym, że solidarnie na rzecz: M. L. i B. L. (2),
- 26) **podgrupy X 1:** R. B. (1), R. C., S. K. (4) i M. K. (4) kwoty po 3400 zł (łącznie 13600 zł) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 18 września 2008 r. do dnia zapłaty,
- 27) **podgrupy Y:** M. C., I. C., S. D., P. D., J. F., Z. G. (1), N. H., A. J. (1), S. J. (1), K. J., A. J. (2), J. J. (1), K. K. (1), B. K. (1), R. K., G. K., M. K. (7), S. K. (1), B. K. (3), J. K. (3), Z. K. (1), B. K. (4), M. K. (5), W. K. (3), B. L. (1), W. L., A. L. (4), G. L., J. L. (2), J. L. (3), K. L., Z. L., T. M. (1), E. M. (2), T. M. (2), M. M. (1), M. M. (2), M. M. (3), T. M. (3), M. N. (2), P. N., A. N. (1), H. N., M. P. (1), J. P. (4), P. P. (1), M. P. (3), S. P. (2), T. P., M. P. (4), Z. P. (4), A. P., J. P. (5), J. P. (3), E. R., W. S. (1), A. S. (1), M. S. (1), A. S. (2), M. S. (2), F. W., T. Z., M. K. (3) kwoty po 3500 zł, z tym, że solidarnie na rzecz: K. B. i D. B., K. G. (1) i E. G., E. K. i W. K. (1), A. L. (2) i T. L., J. L. (1) i C. L., A. L. (3) i J. L. (2), H. O. i R. O., S. O. i K. O. (1), L. R. i H. R., J. T. (1) i L. T.;
- 28) **podgrupy Y 1:** Z. B., T. G., R. J., T. K. (1), T. K., K. K. (5), A. K. (1), S. K. (5), J. Ł. (2), J. M. (1), J. M. (2), J. M. (3), T. M. (4), M. N. (1), E. N., M. P. (2), B. P. (1), Z. P. (3), J. P. (2), J. R., K. R., S. S., B. S., J. T. (2), A. W., W. W. (2), kwoty po 3500 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia 9 października 2008 r. do dnia zapłaty, z tym, że solidarnie

na rzecz: S. K. (2) i J. K. (2) oraz Z. P. (1) i K. P. (2);

29) **podgrupy Z:** P. P. (2) i G. S. kwoty po 6900 zł (łącznie) wraz z odsetkami liczonymi od dnia 10 sierpnia 2010 r. do dnia zapłaty.

Powódka domagała się także zasądzenia na jej rzecz od strony pozwanej kosztów procesu, w tym opłaty od pozwu w wysokości 10.644 zł, kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 20 % kwoty zasądzonej od strony pozwanej na rzecz powódki kwoty oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że przedmiotem postępowania jest wyrządzenie szkody przez działania Gminy S. przy wykonywaniu władzy publicznej polegające na bezprawnym pobieraniu opłat za zgodę na podłączenie do gminnej sieci kanalizacyjnej.

Pismem procesowym z dnia 11 lutego 2013 r. zgłoszono przystąpienie do grupy następujących powodów, wskazując na wysokość przysługującego im od strony pozwanej roszczenia, tj.:

1) **podgrupy T 1:** M. B. (2) i R. B. (2) i zasądzenia solidarnie na ich rzecz kwoty 3000 zł wraz z odsetkami liczonymi od dnia 2 września 2008 r.,

2) **podgrupy X 1:** A. C. i T. W. i zasądzenie na ich rzecz kwoty po 3400 zł (łącznie 6800 zł) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 18 września 2008 r. do dnia zapłaty;

3) **podgrupy Y 1:** G. G. i J. G. (1) i zasądzenie solidarnie na ich rzecz kwoty 3500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 października 2008 r.,

4) **podgrupy L:** A. H. i H. H. i zasądzenie solidarnie na ich rzecz kwoty 2100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 sierpnia 2010 r.,

5) **podgrupy L 1:** B. H. i J. H. i zasądzenie solidarnie na ich rzecz kwoty 2100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 września 2008 r.,

6) **podgrupy Y:** J. K. (6) i D. K. i zasądzenie solidarnie na ich rzecz kwoty 3500 zł,

7) **podgrupy S:** R. M. i B. M. (3) i zasądzenie solidarnie na ich rzecz kwoty 2800 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 sierpnia 2010 r.,

8) **podgrupy R:** M. W. (4) i zasądzenie na jej rzecz kwoty 2700 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 sierpnia 2010 r..

Pismem procesowym z dnia 29 maja 2013 r. (data prezentaty sądowej), powódka A. K. (1) wystąpiła z wnioskiem o zawieszenie postępowania w stosunku do niektórych powodów w związku z ich śmiercią w toku postępowania a to K. G. (2), M. K. (6), Z. K. (2), J. M. (3) i F. W. .

Postanowieniem tut. Sądu z dnia 11 czerwca 2013 r. Sąd zawiesił postępowanie w stosunku do wyżej wskazanych, a nieżyjących powodów.

Wobec przystąpienia do grupy w charakterze członków grupy osób wskazanych przez pełnomocnika strony powodowej i złożenia stosowanych oświadczeń Sąd, postanowieniem z dnia 10 września 2013 r. ustalił, że w skład grupy wchodzi: R. B. (1), J. B. (1), K. B., D. B., I. B., A. B., E. B. (1), J. B. (2), B. B. (1), J. B. (3), Z. B., M. B. (1), M. C., T. C., R. C., K. C., I. C., B. D., S. D., P. D., D. D., K. D., T. D., J. F., P. F., C. F., B. G., T. G., Z. G. (1), K. G. (1), E. G., Z. G. (2), N. H., A. J. (1), S. J. (1), W. J., K. J., A. J. (2), J. J. (1), R. J., K. K. (1), T. K. (1), B. K. (1), R. K., M. K. (1), G. K., J. K. (1), E. K., W. K. (1), S. K. (1), S. K. (2), J. K. (2), S. K. (3), K. K. (2), T. K. (2), B. K. (2), B. K. (3), J. K. (3), K., K., M. K. (2), M. K. (3), T. K. (2), U. K., W. K. (2), Z. K. (1), A. K. (2), S. K. (4), A. K. (1), M. K. (4), B. K. (4), B. K. (4), J. K. (4), M. K. (5), S. K. (5), S. K. (5), W. K. (3), I. K., B. L. (1), A. L. (1), A. L. (2), T. L., J. L. (1), C. L., W. L., A. L. (3), J. L. (2), A.

L. (4), G. L., J. L. (2), J. L. (3), K. L., M. L., B. L. (2), P. L., Z. L., J. Ł. (1), J. Ł. (2), J. M. (1), J. M. (2), S. M., T. M. (1), B. M. (1), E. M. (1), E. M. (2), Z. M., E. J., T. M. (2), H. M., M. M. (1), A. N. (1), M. M. (2), B. M. (2), M. M. (3), T. M. (3), T. M. (4), M. N. (1), E. N., M. N. (2), P. N., K. N., H. N., H. O., R. O., S. O., K. O. (1), M. O., T. O., B. O. (1), K. P. (1), I. P., M. P. (1), M. P. (2), B. P. (1), Z. P. (1), K. P. (2), J. P. (1), S. P. (1), C. P., W. P., P. P. (1), B. P. (2), Z. P. (2), M. P. (3), P. P. (2), S. P. (2), T. P., Z. P. (3), B. P. (3), J. P. (2), M. P. (4), Z. P. (4), A. P., J. K. (5), J. P. (3), E. R., J. R., L. R., H. R., K. R., Z. S., S. S., W. S. (1), G. S., A. S. (1), B. S., M. S. (1), L. S., R. S. (1), A. S. (2), A. S. (3), M. S. (2), K. T., J. T. (1), L. T., J. T. (2), A. W. (1), A. W. (2), M. W. (1), M. W. (2), W. W. (1), Z. W. (1), Z. W. (2), M. W. (3), W. W. (2), E. W., K. Z., T. Z., M. B. (2), R. B. (2), A. C., G. G., J. G. (1), A. H., H. H., B. H., J. H., J. K. (6), D. K., R. M., B. M. (3), M. W. (4), T. W..

W odpowiedzi na pozew strona pozwana – Gmina S. wniosła o odrzucenie pozwu z uwagi na brak dopuszczalności rozpoznawania przedmiotowej sprawy w postępowaniu grupowym, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy O dochodzeniu roszczeń

w postępowaniu grupowym oraz zasądzenie od powodów na rzecz strony pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej. Z ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia przez Sąd tego żądania, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie

od powodów na rzecz strony pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości sześciokrotności stawki minimalnej.

W przedmiocie braku dopuszczalności rozpoznania niniejszej sprawy w postępowaniu grupowym tut. Sąd wypowiedział się w dniu 9 marca 2012 r., wydając postanowienie

o rozpoznaniu sprawy w tym postępowaniu. Postanowienie to stało się prawomocne na skutek oddalenia złożonego na nie zażalenia strony pozwanej, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie, z dnia 20 czerwca 2012 r., wydane w sprawie o sygn. akt I ACz 945/12 .

Uzasadniając swoje stanowisko w pozostałym zakresie strona pozwana podniosła,

że powodowie nie wykazali przesłanek warunkujących odpowiedzialność deliktową

z art. 417 Kc, a w szczególności że działania Gminy dotyczyły wykonywania władzy publicznej, że były one bezprawne i zawinione oraz że powodowie ponieśli szkodę, a szkoda ta pozostawała w związku przyczynowo – skutkowym z działaniem Gminy. Zdaniem pozwanej działania Gminy S. nie były związane z wykonywaniem władzy publicznej tj. działania w zakresie imperium a z uwagi na wiążące ją z powodami umowy cywilno – prawnej były to działania w zakresie dominium. Strona pozwana zaprzeczyła też jakoby jej działanie było bezprawne wskazując, że powodowie nie odróżniają pojęcia opłat przyłączeniowych, których pobieranie istotnie uznane zostało przez sądy administracyjne jako niezgodne z prawem od wnoszonych przez mieszkańców określonej wspólnoty samorządowej dobrowolnych wpłat w ramach tzw. lokalnych inicjatyw inwestycyjnych, mających swoje umocowanie w przepisach prawa. Powodowie wskutek działań Gminy nie tylko nie ponieśli szkody, ale wręcz doznali przysporzenia majątkowego poprzez zaoszczędzenie wydatków na budowę przyłącza do sieci kanalizacyjnej oraz zwiększenie wartości należących do nich nieruchomości. W przypadku inwestycji realizowanej w R. w ramach lokalnych inicjatyw inwestycyjnych strona pozwana wykonała przyłącza kanalizacyjne konieczne do podłączenia nieruchomości stanowiących własność członków grupy i nie pobrała opłat adiacenckich.

Wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny oddalił powództwo (pkt. I) zasądając od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 7.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Jak ustalił Sąd Okręgowy mieszkańcy gminy R. już od r. 1998 r. przejawiali inicjatywę aby ich miejscowość w pierwszej kolejności została skanalizowana.

Uchwałą Rady Miejskiej w S. z dnia 9 października 2002 r. nr LVII/342/02 postanowiono, że w trybie inicjatyw lokalnych mogą być realizowane inwestycje

w dziedzinach należących do zadań własnych Gminy, w tym budowa sieci kanalizacyjnej. Współuczestnictwo w realizacji lokalnej inicjatywy inwestycyjnej miało polegać m.in.

na przekazaniu środków finansowych, co stanowić miało udział inicjatorów w realizacji inwestycji jako jeden z wymienionych w § 5 uchwały sposobów jej finansowania.

Zgodnie z § 9 uchwały, warunkiem przystąpienia do realizacji zadania było zawarcie umów cywilno – prawnych pomiędzy Gminą S. a poszczególnymi uczestnikami lokalnej inicjatywy inwestycyjnej, określających wysokość udziałów w finansowaniu zadania oraz sposób i terminy ich wnoszenia. § 11 te same uchwały przewidywał, że w okresie 5 lat

od zakończenia budowy i przekazania inwestycji do eksploatacji osoby, które nie uczestniczyły w inwestycji przy podłączeniu się do istniejących urządzeń pokryją 100 % udziału w kosztach ponoszonych przez poszczególnych uczestników procesu lokalnej inicjatywy inwestycyjnej. Z treści § 13 uchwały wynikało natomiast, że osoby podłączające się do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej zobowiązane są do wniesienia opłaty przyłączeniowej. Z opłaty tej miały być zwolnione osoby, które uczestniczyły w realizacji inwestycji na zasadach określonych w uchwale (§ 9 i wnioski opłaty partycypacyjnej).

Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 28 listopada 2005 r. sygn. III Sa/kr 817/05 stwierdzona została niezgodność z prawem par. 11 oraz par. 13 ust. 1-3 uchwały Rady Miasta S. z dnia 9 października 2002r. oraz orzeczono, że zaskarżona uchwała nie może być wykonana w zakresie powyższych postanowień. Sąd nie orzekł o nieważności uchwały bowiem od podjęcia te same upłynął okres dłuższy niż jeden rok. Paragraf 9 cytowanej wyżej uchwały nie został uznany za niezgodny z prawem.

Na Zebraniu Wiejskim, które odbyło się w dniu 11 marca 2003 r. w R. - stanowiącym miejsce gdzie zwykle przedstawiciele mieszkańców wsi zrzeszający się w tzw. Komitecie (...), byli informowani przez przedstawicieli Gminy na temat prac związanych z przedmiotową inwestycją - mieszkańcom tej wsi przekazano informację, że wysokość ich udziałów w budowie sieci wodno - kanalizacyjnej, tj. wysokość udziału za przyłączenie do wodociągu wyniesie 2000 zł, a za przyłączenie do kanalizacji 3500 zł oraz że kwota 3500 zł w zależności od sytuacji rodzinnej, może zostać rozłożona na raty. Kwota 3500 zł była najbardziej racjonalna, ustalona w oparciu o sytuację wszystkich nieruchomości w ramach projektu technicznego w kontekście np. różnych odcinków spadków terenu, głębokości i sytuacji geologicznej. Natomiast według wcześniej dokonanych wyliczeń kwota ta kształtowała się w granicach od 4.000 – 11.000 zł.

Przedmiotem zawartych pomiędzy (...) a Gminą S. umów było finansowanie zadania inwestycyjnego pod nazwą – (...) w ramach partycypacji w kosztach inwestycji kwotą 3500 zł (Gmina miała pokryć pozostałe 90 % tych kosztów), płatną w miesięcznych ratach w wysokości 50 zł lub 100 zł, począwszy od stycznia 2005 r. do 30 – dnia każdego miesiąca. W przypadku nie wywiązania się z tego obowiązku, tj. zalegania z płatnością rat w okresie przekraczającym 3 miesiące umowa ulegała rozwiązaniu ze skutkiem natychmiastowym, co wiązało się z koniecznością wniesienia opłaty przyłączeniowej zgodnie z obowiązującymi przepisami, a dotychczas wpłacone kwoty nie miały podlegać zwrotowi (§ 1, 3 i 4 „Umów partycypacyjnych”).

Sąd Okręgowy ustalił dalej, którzy powodowie zawarli umowy ze stroną pozwana i jakich dokonali wpłat. I tak umowa pomiędzy Gminą S., a R. B. (1) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i R. B. (1) uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. B. (1) została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i J. B. (1) uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 3200 zł. K. i J. B. (4) z tytułu zawartej z Gminą S. Umowy uiścili łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a I. B. została zawarta w dniu 31 stycznia 2006 r. i I. B. uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 1500 zł. A. B. z tytułu zawartej z Gminą S. umowy uiściła kwotę 1200 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. B. (2) została zawarta w dniu 25 lipca 2006 r. i J. B. (2) uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 2200 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. B. (1) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i B. B. (1) uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 2700 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. B. (3) została zawarta w dniu 23 stycznia 2006 r. i J. B. (3) uiścił z tego tytułu łącznie kwotę 2000 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. B. została zawarta w dniu 10 grudnia 2004 r. i Z. B. uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. B. (1) została zawarta w dniu 21 stycznia 2005 r. i M. B. (1) uiściła z tego tytułu łącznie kwotę 1700 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. C. została zawarta w dniu 3 sierpnia 2006 r. i M. C. uiścił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. C. została zawarta w dniu 14 marca 2005 r. i T. C. uiścił z tego tytułu łącznie kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a R. C. została zawarta w dniu 31 stycznia

2005 r. i R. C. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. C. została zawarta w dniu 14 maja 2006 r. i K. C. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 2800 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a I. C. została zawarta w dniu 1 listopada 2004 r. i I. C. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. D. została zawarta w dniu 26 czerwca 2006 r. i B. D. uisćła z tego tytułu kwotę 1100 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. D. została zawarta w dniu 13 grudnia 2004 r. i S. D. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a P. D. została zawarta w dniu 12 stycznia 2005 r. i P. D. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a D. D. została zawarta w dniu 25 lipca 2005 r. i D. D. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 1400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. D. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i K. D. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 1800 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. D. została zawarta w dniu 12 grudnia 2004 r. i T. D. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 1500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. F. została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i J. F. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a C. F. została zawarta w dniu 12 grudnia 2004 r. i C. F. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 2500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. G. została zawarta w dniu 26 stycznia 2006 r. i B. G. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 750 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. G. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i T. G. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. G. (1) została zawarta w dniu 14 grudnia 2004 r. i Z. G. (1) uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. K. i E. G. z tytułu zawartej z Gminą umowy uisćli łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. G. (2) została zawarta w dniu 1 lipca 2006 r. i Z. G. (2) uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 2600 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a N. H. została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i N. H. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. J. (1) została zawarta w dniu 1 listopada 2003 r. i A. J. (1) uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. J. (2) została zawarta w dniu 1 listopada 2003 r. i S. J. (1) uiscił z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a W. J. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i W. J. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 1900 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. J. została zawarta w dniu 18 stycznia 2005 r. i K. J. uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. J. (2) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i A. J. (2) uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. J. (1) została zawarta w dniu 18 września 2003 r. i J. J. (1) uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a R. J. została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i R. J. uisćła z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. K. (1) została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i T. K. (1) uiscił z tego tytułu łącznie kwotę 3500 zł. B. K. (1) z tytułu zawartej z Gminą S. umowy uisćła łącznie kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a R. i T. K. (3) została zawarta w dniu 6 sierpnia 2003 r., a uiszczona z tego tytułu kwota to 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. K. (1) została zawarta w dniu 12 czerwca 2006 r. i uiszczona przez M. K. (1) z tego tytułu kwota to 2700 zł. G. K. z tytułu zawartej z Gminą umowy uiscił kwotę 3500 zł. J. K. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiscił kwotę 2400 zł. M. K. (7) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiscił kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a E. i W. K. (1) została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i z tytułu jej zawarcia została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. K. (1) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu S. K. (1) uiscił kwotę 3500 zł. S. i J. K. (2) z tytułu zawartej z Gminą S. umowy uisćli kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. K. (6) została zawarta w dniu 25 sierpnia 2005 r. i z tego tytułu S. K. (3) uiscił kwotę 1500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. K. (2) została zawarta w dniu 14 czerwca 2006 r. i z tego tytułu K. K. (2) uiscił kwotę 1900 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. K. (3) została zawarta w dniu 7 stycznia 2005 r. i z tego tytułu B. K. (3) uisćła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. K. (3) została zawarta w dniu 29 września 2003 r. i z tego tytułu J. K. (3) uiscił kwotę 3500 zł. K. K. (5) z tytułu zawartej z Gminą umowy uisćła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. K. (2) została zawarta w dniu 23 stycznia 2006 r. i z tego tytułu M. K. (2) uiscił kwotę 700 z. M. K. (3) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiscił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a U. K. została zawarta w dniu 2 grudnia 2004 r. i z tego tytułu U. K. uisćła kwotę 2300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a W. K. (4) została zawarta w dniu 29 stycznia 2007 r. i z tego tytułu W. K. (4) uiscił kwotę 2300 zł. Z. K. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uisćła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. K. (2) została zawarta w dniu 25 lipca 2005 r. i z tego tytułu A. K. (2) uiscił kwotę 2200 zł. S. K. (4) z tytułu zawartej z Gminą umowy uisćła kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S.,

a A. K. (1) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i A. K. (1) uiściła z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. K. (4) została zawarta w dniu 18 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. K. (4) uiściła kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. K. (4) została zawarta w dniu 24 października 2003 r. i z tego tytułu B. K. (4) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. K. (4) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu J. K. (4) uiścił kwotę 1300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. K. (5) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. K. (5) uiścił kwotę 2400 zł. M. K. (5) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. K. (5) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu S. K. (5) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. K. (5) została zawarta w dniu 13 grudnia 2004 r. i z tego tytułu S. K. (5) uiścił kwotę 2700 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a W. K. (3) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu W. K. (3) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a I. K. została zawarta w dniu 14 grudnia 2004 r. i z tego tytułu I. K. uiściła kwotę 1100 zł. A. L. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 1400 zł. B. L. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. L. (2) została zawarta w dniu 4 listopada 2003 r. i z tego tytułu A. L. (2) uiściła kwotę 3500 zł. C. i J. L. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścili kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a W. L. została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i z tego tytułu W. L. uiścił kwotę 3500 zł. J. i A. L. (3) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścili kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. L. (4) została zawarta w dniu 18 stycznia 2005 r. i z tego tytułu A. L. (4) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a G. L. została zawarta w dniu 4 grudnia 2004 r. i G. L. uiścił z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. L. (2) została zawarta w dniu 31 grudnia 2003 r. i z tego tytułu J. L. (2) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. L. (3) została zawarta w dniu 12 grudnia 2004 r. i J. L. (3) uiścił z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. L. została zawarta w dniu 30 września 2003 r. i z tego tytułu K. L. uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. i M. L. została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i uiszczono z tego tytułu kwotę 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. L. została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i z tego tytułu Z. L. uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. Ł. (1) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i J. Ł. (1) uiścił z tego tytułu kwotę 2700 zł. J. Ł. (2) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. M. (1) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu J. M. (1) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. M. (2) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu J. M. (2) uiścił kwotę 3500 zł. S. i B. M. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścili kwotę 2700 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. M. (1) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i T. M. (1) uiścił z tego tytułu kwotę 3500 zł. E. M. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścił kwotę 1800 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a E. M. (2) została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i z tego tytułu E. M. (2) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. M. i E. M. (3) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu poniesiona łącznie kwota to 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. M. (2) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu T. M. (2) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a H. M. została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu H. M. uiściła kwotę 2600 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. M. (1) została zawarta w dniu 21 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. M. (1) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. M. (obecnie M. – N.) została zawarta w dniu 18 stycznia 2005 r. i z tego tytułu A. M. (obecnie M. – N.) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. M. (2) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. M. (2) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. M. (2) została zawarta w dniu 12 października 2006 r. i z tego tytułu B. M. (2) uiściła kwotę 1300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. M. (3) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu M. M. (3) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. M. (3) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu T. M. (3) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. M. (4) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu T. M. (4) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. N. (1) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. N. (1) uiściła kwotę 3500 zł. E. N. z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3500 zł. P. N. z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. N. (2) została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i z tego tytułu M. N. (2) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. N. została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i z tego tytułu K. N. uiścił kwotę 2400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a H. N. została zawarta w styczniu 2005 r. i z tego tytułu H. N. uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a R. i H. O. została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. i K. O. (1) została zawarta w dniu 13 czerwca 2006 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą

S., a M. O. została zawarta w dniu 12 kwietnia 2005 r. i z tego tytułu M. O. uiścił kwotę 2800 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. O. została zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. i z tego tytułu T. O. uiścił kwotę 1200 zł.

Umowa pomiędzy Gminą S., a B. O. (1) została zawarta w dniu

24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu B. O. (1) uiścił kwotę 2300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a I. i K. P. (1) została zawarta

w dniu 26 kwietnia 2006 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3000 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. P. (1) została zawarta w dniu 21 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. P. (1) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. P. (2) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. P. (2) uiściła kwotę 3500 zł. B. P. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. i Z. P. (1) została zawarta w dniu 12 grudnia 2004 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. J. P. (4) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. P. (1) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu S. P. (1) uiściła kwotę 2800 zł. C. P. z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 700 zł. W. P. z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3000 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a P. P. (1) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu P. P. (1) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. P. (2) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu B. P. (2) uiściła kwotę 3200 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. P. (2) została zawarta w dniu 4 lutego 2005 r. i z tego tytułu Z. P. (2) uiściła kwotę 2700 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a P. P. (2) została zawarta w dniu 5 kwietnia 2005 r. i z tego tytułu P. P. (2) uiścił kwotę 6900 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a S. P. (2) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu S. P. (2) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. P. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i T. P. uiścił z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. P. (3) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu Z. P. (3) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. P. (2) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i J. P. (2) uiścił z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. P. (4) została zawarta w dniu 29 kwietnia 2005 r. i z tego tytułu M. P. (4) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. P. (4) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu Z. P. (4) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. P. została zawarta w dniu 29 lipca 2005 r. i z tego tytułu A. P. uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. P. (5) została zawarta w dniu 3 listopada 2003 r. i z tego tytułu J. P. (5) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. i E. P. została zawarta w dniu 6 sierpnia 2003 r. i uiszczono z tego tytułu kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a E. R. została zawarta w dniu 19 września 2003 r. i z tego tytułu E. R. uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. R. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu J. R. uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a L. i H. R. została zawarta w dniu 6 sierpnia 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. R. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu K. R. uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a W. S. (1) została zawarta w dniu 18 stycznia 2005 r. i z tego tytułu W. S. (1) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. S. (1) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu A. S. (1) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. S. została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu B. S. uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. S. (1) została zawarta w dniu 12 grudnia 2004 r. i z tego tytułu M. S. (1) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a L. i H. S. została zawarta w dniu 26 kwietnia 2006 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 1300 zł. R. S. (2) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 2300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. S. (2) została zawarta w dniu 6 sierpnia 2003 r. i z tego tytułu A. S. (2) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. S. (3) została zawarta w dniu 16 grudnia 2004 r. i z tego tytułu A. S. (3) uiściła kwotę 750 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. S. (2) została zawarta w dniu 30 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. S. (2) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a K. T. została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu K. T. uiściła kwotę 1700 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. i L. T. została zawarta w dniu 6 sierpnia 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. T. (2) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu J. T. (2) uiściła kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. W. (1) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu A. W. (1) uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. W. (2) została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu A. W. (2) uiścił kwotę 1200 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. W. (1) została zawarta w dniu 10 września 2006 r. i z tego tytułu M. W. (1) uiścił kwotę 1500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. W. (1) została zawarta w dniu 20 grudnia 2004 r. i z tego tytułu M. W. (1) uiścił kwotę 1500 zł. W. W. (1) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścił kwotę 2000 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a Z. W. (1) została zawarta w dniu 11 grudnia 2004 r. i z tego tytułu Z. W. (1) uiścił kwotę 1300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S.,

a Z. W. (2) została zawarta w dniu 26 stycznia 2005 r. i z tego tytułu Z. W. (2) uiściła kwotę 1300 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. W. (3) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. W. (3) uiścił kwotę 2100 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a E. W. została zawarta w dniu 24 stycznia 2005 r. i z tego tytułu E. W. uiścił kwotę 1800 zł. K. Z. z tytułu zawartej z Gminą umowy uiścił kwotę 2400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a T. Z. została zawarta w dniu 23 stycznia 2006 r. i z tego tytułu T. Z. uiścił kwotę 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a R. i M. B. (2) została zawarta w dniu 1 sierpnia 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3000 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. i B. C. została zawarta w dniu 6 sierpnia 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3400 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a G. i J. G. (1) została zawarta w dniu 13 października 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a A. i H. H. została zawarta w dniu 7 sierpnia 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 2100 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a J. i D. K. została zawarta w dniu 14 października 2003 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 3500 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a B. i R. M. została zawarta w dniu 8 września 2006 r. i z tego tytułu została uiszczona kwota 2800 zł. Umowa pomiędzy Gminą S., a M. W. (4) została zawarta w dniu 17 stycznia 2005 r. i z tego tytułu M. W. (4) uiściła kwotę 2700 zł. T. M. (5) (obecnie W.) z tytułu zawartej z Gminą umowy uiściła kwotę 3400 zł. Umowy powyższe zawierane były pomiędzy Gminą S. a powódką członkami grupy i innymi mieszkańcami R. w latach 2003-2007. W umowach tych było odniesienie do obowiązujących przepisów tj. ustawy z dnia 07.06.2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków w zakresie obowiązków ponoszenia kosztów spoczywających na gminie i obowiązku ponoszenia kosztów przez właścicieli nieruchomości. Z zeznań świadków i przesłuchania stron w niniejszym procesie wynika, że projekty umów przedstawiane były mieszkańcom dopiero po wykonaniu poszczególnych odcinków robót na każdej z nieruchomości, że mogli oni w sposób swobodny i niezakłócany zapoznać się z treścią umów oraz że mieli możliwość wyjaśnienia wątpliwości lub niejasności zawartych w treści umów jak też co do przepisów w umowach tych przywołanych.

Sąd Okręgowy ustalił także, iż powódka i członkowie grupy nie byli przymuszani jak też nakłaniani do zawarcia umów cywilno-prawnych ani przez przedstawiciela wsi R. ani przez przedstawicieli Gminy S.. Wszyscy oni dobrowolnie złożyli podpisy pod umowami. Około 30 mieszkańców R. z własnej woli nie zawarło umów ze stroną pozwaną i nie wniosło opłat, jednak zostali oni podłączeni do sieci kanalizacyjnej a na ich posesjach wybudowano urządzenia związane z siecią i studni wodomierzowej zgodnie z projektem inwestycyjnym. Sąd I instancji ustalił też że osoby te miały świadomość, iż opłata wskazana w umowach jest partycypacją w kosztach budowy całej sieci kanalizacyjnej jak też że wnosząc taką opłatę nie będą ponosić innych kosztów związanych z budową sieci w tym kosztów budowy urządzeń posadowionych na prywatnych posesjach. Niesporna jest okoliczność, że każdy z mieszkańców który zwrócił się o rozłożenie kwoty 3.500 zł opłaty na raty po 50 lub 100 zł taką zgodę ze strony Gminy uzyskał. Wszyscy mieszkańcy R. poinformowani byli wcześniej przez przedstawicieli Gminy, że o rozłożenie na raty opłaty partycypacyjnej mogą się ubiegać. Ci z mieszkańców którzy zaprzestali wpłaty rat ustalonych w umowach lub też wpłacili tylko część opłaty nie ponieśli ze strony Gminy żadnych negatywnych konsekwencji. Wszyscy mieszkańcy zostali podłączeni do sieci i uzyskali stosowane zgody od Zakładu Wodociągowo-Kanalizacyjnego, spółki gminnej w S..

Uchwałą Rady Miejskiej w S. z dnia 29.03.2006r. dotyczy Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków Zakładu Wodnokanalizacyjnego w S.. Regulamin ten w żadnym tym zapisie nie przewiduje by warunkiem przyłączenia mieszkańca do sieci było uiszczenie opłaty. Paragraf 21 tej uchwały zawiera obligatoryjne elementy jakie ubiegający się o podłączenie winien spełnić oraz jakie dokumenty przedłożyć zapis ten nie zawiera w swych elementach obowiązku dokonania jakiegokolwiek opłaty. W treści „Zgłoszenia podłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej” w części zatytułowanej „Informacja dla inwestorów” jest zapis m.in. że koszty podłączenia do kanalizacji pokrywa Inwestor oraz że do zgłoszenia należy dołączyć kopię umowy partycypacyjnej lub dowód opłaty przyłączeniowej zgodnie z Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy S. nr 121.03 z dnia 12 czerwca 2003 r. W dniu 9 lipca 2008 r. Rada Miejska w S. podjęła uchwałę nr XXII/205/08, w której zalecono Burmistrzowi Miasta i Gminy S., aby przy planowaniu nowych, kontynuowaniu już rozpoczętych inwestycji w zakresie budowy urządzeń infrastruktury technicznej, przyjmowana była zasada, że na Gminie ciąży obowiązek zapewnienia budowy urządzeń infrastruktury technicznej, w tym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, natomiast realizacja budowy przyłączy w granicach nieruchomości do sieci wodociągowo – kanalizacyjnych oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba

ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci. W § 2 Uchwały przewidziano, że mieszkańcy będący stronami umów cywilnoprawnych dotyczących ich udziału w Lokalnych Inicjatywach Inwestycyjnych, mogą według swojego uznania w każdej chwili od umów takich odstąpić żądać zwrotu wypłaconych kwot, na zasadach określonych w zawartej z Gminą ugodzie, bądź umowy takie kontynuować, na warunkach dostosowanych do aktualnego stanu prawnego. Z treści § 3 Uchwały wynikało, że nowe, nie rozpoczęte jeszcze zadania inwestycyjne prowadzone będą przy ścisłym rozgraniczeniu wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów i orzecznictwa sądowego, obowiązków Gminy i właścicieli nieruchomości. Budowa przyłączy, należąca do obowiązków właściciela nieruchomości może być realizowana przez Gminę lub Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w S. jedynie na warunkach inwestora zastępczego na podstawie odrębnej umowy o wspólne prowadzenie inwestycji. Od dnia podjęcia uchwały, w stosunku do zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę lub Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w S., przestały obowiązywać zasady dotyczące Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych. Wydane w wykonaniu powyższej Uchwały Zarządzenie Nr (...)Burmistrza Miasta i Gminy S. z dnia 28 sierpnia 2008 r. określało procedurę dokonywania rozliczeń związanych z udziałem mieszkańców w budowie sieci wodociągowo – kanalizacyjnych na terenie Gminy S.. W odpowiedzi na wezwania, będących (...) powodów o zwrot uiszczonych przez nich opłat, pozwana Gmina odpowiedziała, że wpłacone przez nich kwoty nie mają charakteru nienależnego świadczenia, gdyż konieczność ich poniesienia wynikała z podpisanych przez nich na zasadzie pełnej dobrowolności umów cywilno – prawnych a Gmina z uwagi na zakończenie realizacji będącego przedmiotem tych umów zadania nie jest już wzbogacona. Partycypacja w kosztach budowy w ramach tzw. Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych następowała zawsze na wniosek mieszkańców danej miejscowości.

Gmina powołała się też na ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. O zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, z której wynika, wbrew przekonaniom niektórych z mieszkańców, że do obowiązków Gminy należy budowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnych i stworzenie możliwości podłączenia do niej poszczególnych nieruchomości, a budowa przyłączy w granicach tych nieruchomości ciąży na ich właścicielach.

Gmina wykonała inwestycję i przyłączyła nieruchomości uczestników (...) do sieci. Do wykonania przyłączy Gmina nie była zobowiązana co wynika z cytowanej wyżej ustawy. Wartość urządzeń wykonanych przez Gminę na prywatnych nieruchomościach powódki i członków grupy nie została ustalona w niniejszym procesie, bowiem wniosku dowodowego na tę okoliczność strona powodowa nie zaoferowała. Z zeznań świadków wynika, że długość urządzeń wykonanych przez gminę na prywatnych posesjach była różna od półtora metra do ponad piętnastu metrów. Za te urządzenia powódka i członkowie grupy nie zapłacili zgodnie wcześniejszymi ustaleniami i treścią zawartych przez nich umów.

W pismach skierowanych do mieszkańców R. domagających się zwrotu wypłaconych kwot Gmina wskazała również, że Uchwała Nr XXII/205/08 i wydane w jej wykonaniu Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy S. odnosiły się jedynie do inwestycji rozpoczętych i nie zakończonych.

Na podstawie dokumentów przedłożonych przez stronę pozwaną Sąd Okręgowy ustalił, że inwestycja kanalizacyjna w Gminie R. finansowana była z budżetu Gminy S. przy czym częściowo środki też pochodziły z unijnego programu pomocowego (...). W umowach między stronami zawarty jest zapis z którego wynika, że w 90% Gmina sfinansuje inwestycję. Kanał główny sieci kanalizacyjnej po jego wybudowaniu stanowił własność Gminy S.. W miarę postępu prac i oddawania do odbiorów kolejnych części sieci dokonywano wewnętrznego przekazywania środków trwałych na podstawie dokumentów księgowych do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w S., zakładu budżetowego. Na mocy uchwały Rady Miejskiej w S. z dnia 26.09.2007 r. w sprawie przekształcenia tego zakładu w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością dokonano stosownego przekształcenia aktem notarialnym z dnia 07.11.2007r. Udziały tej spółki zostały objęte przez jedynego udziałowca Gminę S.. Składniki mienia zakładu budżetowego stały się majątkiem spółki w tym były też przekazane do daty powołania spółki części kanalizacji w R.. Własność sieci wybudowanej w etapach ukończonych po dacie utworzenia spółki była przeniesiona przez Gminę S. na rzecz spółki gminnej w ramach umowy aportowej. Z treści dokumentów stanowiących podstawę prawną powyższych działań wynika, że własność odcinków

wybudowanej kanalizacji na nieruchomościach należy do powódki i członków grupy, nie stanowi własności Gminy S. ani też powstałej spółki gminnej którym jedynym udziałowcem jest Gmina S..

W dokonanych ustaleniach Sąd pominął umowę zawartą pomiędzy Gminą S., a P. F., a także pomiędzy Gminą S., a T. K. (2) z uwagi

na skuteczne zakwestionowanie przez stronę pozwaną tych dowodów, a to ze względu na brak posiadania kompletu dowodów wpłat na kwotę dochodzoną w niniejszym postępowaniu, powtarzające się egzemplarze dowodów tych wpłat lub niewyraźny stempel pocztowy, uniemożliwiający identyfikację daty dokonania wpłaty. W odniesieniu zaś

do M. K. (7), jakkolwiek również nie dysponował on kompletem dowodów wpłat dochodzonej przez niego pozewem kwoty (a na tym właśnie polegał zarzut strony pozwanej), tak kwota ta, tj. została wykazana dołączonym przez niego Zaświadczeniem Urzędu Miasta

i Gminy S. z dnia 4 października 2013 r., wydanym w toku niniejszego procesu na wniosek członka grupy złożony w Urzędzie Gminy S..

Sąd nie poczynił ustaleń faktycznych także w oparciu o umowę pomiędzy Gminą S., a A. K. (3), skoro wśród powodów widnieje jedynie B. K. (2), niebędąca stroną żadnej z przedstawionych umów, a nie istnieje nadto żaden dokument, z którego wynikałby stosunek strony wskazanej umowy do powódki B. K. (2). W swoich ustaleniach Sąd nie uwzględnił także umowy pomiędzy Gminą S., a W. S. (2), który widnieje jako strona umowy podpisanej przez G. S.. Sąd przy dokonywaniu ustaleń faktycznych niniejszej sprawy nie uwzględnił też dowodów mających na celu wykazanie roszczenia: E. B. (2), K. K. (1), T. K. (2), B. K. (4), M. P. (3), B. P. (3), Z. S., W. W. (2). Dowody te słusznie bowiem zostały zakwestionowane przez stronę pozwaną, która wskazała na oświadczenie pełnomocnika powodów, zawarte w piśmie procesowym z dnia

30 października 2013 r., że w przypadku tych osób nie dysponuje on kompletem oryginałów dowodów wpłat.

W swoich rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy wskazał, że strona powodowa celowo dokonała wyboru drogi dochodzenia swych roszczeń w postępowaniu grupowym uregulowanym w ustawie z dnia 17 grudnia 2009r . Dz. U. z dn. 18.01.2010r. Nr 7 poz. 44. Ustawa ta ma zastosowanie wyłącznie w sprawach o roszczenia o ochronę konsumentów z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez przedmiot niebezpieczny oraz z tytułu czynów niedozwolonych z wyjątkiem roszczeń o ochronę dóbr osobistych (art.1 ust. 2 ustawy). Wskazana przez nią podstawa faktyczna i prawna roszczeń sprawiła dopuszczenie rozpoznania niniejszej sprawy w postępowaniu grupowym co nie przesądza o zasadności powództwa. Strona powodowa podała, że podstawą faktyczną dochodzonych roszczeń jest bezprawne działanie Gminy S. polegające na stosowaniu bezpośrednich środków przymusu wobec powódki i członków grupy przez żądanie od nich a następnie pobranie opłat za przyłączenie do sieci kanalizacyjnej. Takim bezpośrednim środkiem przymuszającym był zdaniem strony powodowej wymóg załączenia umowy cywilno-prawnej i dowodu wpłaty opłaty zawarty w zarządzeniu Burmistrza Miasta i Gminy S. z dnia 12.06.2003 r. warunkujący podłączenie do sieci. Strona powodowa podniosła też zaistnienie pośrednich środków przymusu które jej zdaniem wynikały z § 11 i § 13 uchwały RM w S. z dnia 9.09.2002r. a zapisie te wskazują na brak dobrowolności wnoszenia opłat określonych następnie w umowach stron. Strona powodowa określiła też szkody jakich doznała w wyniku bezprawnych działań pozwanej, którymi są kwoty opłat wpłacone przez powódkę i członków grupy za podłączenie do sieci kanalizacyjnej. Podstawą prawną dochodzonych roszczeń strona powodowa upatruje w przepisie art. 417 Kc.

Przepis ten reguluje odpowiedzialność Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego za szkodę wyrządzoną przez niezgodnie z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Na stronie powodowej spoczywają ciężary dowodowe z art. 6 Kc i art. 232 Kpc w zakresie wykazania niezgodnego z prawem działania lub zaniechania strony pozwanej, rodzaju i zakresu szkody poniesionej przez powódkę i członków grupy będącej w normalnym związku przyczynowo skutkowym z działaniami lub zaniechaniami strony pozwanej. Strona powodowa kwalifikuje opłaty ustalone co do wysokości i rodzaju w umowach cywilno-prawnych zawartych pomiędzy stronami jako „opłaty przyłączeniowe”. O tym, że wpłacone przez powódkę i członków grupy opłaty nie stanowiły „opłaty przyłączeniowej” świadczą zawarte w dokumentach badanych przez Sąd Okręgowy określenia rozróżniające opłatę przyłączeniową od opłaty partycypacyjnej wskazanej jednoznacznie w umowach stron. W par. 3 umów zawarty

jest zapis o terminach płatności rat opłaty oraz, że w przypadku braku wpłaty rat przekraczającej 3 miesiące umowa zostanie rozwiązana a na „inicjatorze” ciążyć będzie obowiązek wniesienia opłaty przyłączeniowej zgodnie z obowiązującymi przepisami. W tym czasie obowiązywała cytowana wyżej ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Uznać zatem trzeba, że w umowach było wyraźne rozróżnienie opłaty partycypacyjnej w kosztach inwestycji od opłaty przyłączeniowej, o której mowa w ustawie. Do umów wprowadzono czytelne zapisy akceptowane przez powódkę i członków grupy którzy umowy podpisali, potwierdzające wolę mieszkańców w partycypacji w kosztach inwestycji kanalizacyjnej w 10% przy udziale gminy 90% i ustalające zgodnie opłatę partycypacyjną w kwocie ryczałtowej 3 500 zł. W umowach pojawia się też określenie strony umowy jako „partycypującego lub inicjatora”. Zapisy te potwierdzają w ocenie Sądu I instancji, że wolą stron było uczestnictwo w kosztach budowy sieci kanalizacyjnej w ramach inicjatywy społecznej. Wynikało to z sytuacji finansowej gminy, która nie posiadała pełnego zakresu środków finansowych na budowę kanalizacji a decyzja o budowie tejże we wsi R. jako pierwszej w Gminie podjęta została na skutek inicjatywy mieszkańców i wyrażeniu ich zgody na partycypację w kosztach budowy. Ustalenia w tym zakresie były podjęte na zebraniach gminnych, w których mogli uczestniczyć wszyscy mieszkańcy R. a umowy cywilnoprawne były następstwem tych ustaleń i konsekwencją woli mieszkańców Gminy. Działania Gminy związane z budową sieci kanalizacyjnej i zawieraniem umów z mieszkańcami R. nie mieszczą się w sferze dominium działalności administracji a zakwalifikowane winne być jako działania w zakresie cywilnoprawnym. Postępowanie dowodowe nie wykazało iżby zaistniały elementy władczego kształtowania sytuacji jednostki a tym samym zakwalifikowania działań Gminy związanych ogólnie z budową sieci kanalizacyjnej w tym partycypacją powódki i członków grupy w kosztach budowy jako działań władczych w sferze imperium.

Jak wynika z ustaleń faktycznych, w Gminie podejmowane były wcześniej jak i w związku z budową sieci kanalizacyjnej tzw. lokalne inicjatywy inwestycyjne. Sprawy te znalazły uregulowanie w ustawie z dnia 23.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. 2010. 234.1636), które po jej nowelizacji w 2010 r. (Dz. U. 2003. 234.873), wprowadziły regulację zawartą w art. 19 b ust. 1 pkt.1. ustawy Przepis ten stanowi, że w ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego bezpośrednio bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych a art. 3 ust.3 mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego do jednostki samorządu terytorialnego, na terenie której mają miejsce zamieszkania lub siedzibę, w zakresie działalności obejmującej w szczególności budowę, rozbudowę lub remontu dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej (...)(art. 4 ust. 1 pkt.13 cyt. ustawy). Artykuł 19e ustawy ustala, że zobowiązanie wnioskodawcy może polegać m.in. na świadczeniach pieniężnych.

W czasie kiedy podejmowana była uchwała RM w S. z dnia 9 października 2002 r. a następnie od 2003 r. realizowane umowy między Gmina a mieszkańcami R. obowiązywała ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, która w art. 7 pkt.3 wyliczała zadania własne Gminy oraz przewidywała, że do wykonywania zadań Gmina może także zawierać umowy z innymi podmiotami (art. 9 cyt. wyżej ustawy). W ustawie 23.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie obowiązującej od dnia 10.12.2010 r. przewidziana jest możliwość współdziałania mieszkańców Gminy w ramach inicjatyw lokalnych m.in. w zakresie budowy sieci kanalizacyjnej polegającego na świadczeniu pracy społecznej, świadczeniach pieniężnych lub rzeczowych. Należy zatem rozważyć czy postanowienia tej ustawy wprowadzają znaczące zmiany czy też potwierdzają jedynie to co już było znane w praktyce. Projekty w ramach lokalnych inicjatyw inwestycyjnych w Gminie S. realizowane były już znacznie wcześniej i można przyjąć że nie ma podstaw do twierdzenia aby były one sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Mimo braku przepisu, z których można by wywodzić dopuszczalność takich inicjatyw, prawo nie zabraniało takich praktyk. Ustawodawca nakładając na gminy zadania własne nie rozstrzygnął czy możliwa jest w wykonaniu tychże zadań partycypacja mieszkańców. Posługując się wykładnią celowościową należy opowiedzieć się za taką możliwością. Istota samorządu terytorialnego polega, na tym że to mieszkańcom przyznaje się decydujący wpływ w sprawach dotyczących zaspokojenia ich najistotniejszych potrzeb a taka niewątpliwie jest potrzeba budowy kanalizacji. Przyjąc zatem należy, że mieszkańcy gminy mają prawo partycypować w kosztach realizacji zadań własnych gminy i tak też było w przypadku Gminy S.. Jest to oczywiście obwarowane warunkiem, że taka partycypacja jest całkowicie dobrowolna i wynika np. z dążenia mieszkańców do przyspieszenia realizacji procesu inwestycyjnego. W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że strony zawierające umowy partycypacyjne porozumiały się zgodnie co do treści umów. Powódka i członkowie grupy mieli

pełną świadomość, że współuczestniczą w realizacji inwestycji oraz, że nie wiąże się to z opłatami przyłączeniowymi bowiem dokonanie połączeń jest obowiązkiem zakładu wodociągowo -kanalizacyjnego. Z zeznań świadków i stron wynika, że nie byli oni przymuszani przez przedstawicieli strony pozwanej ani też przez Spółkę Wodociągowo-Kanalizacyjną w S. do zawierania umów, wnoszenia opłat, nie było też żadnych bezprawnych lub niezgodnych z przepisami działań strony pozwanej utrudniających mieszkańcom podłączenie ich nieruchomości do sieci.

Sąd Okręgowy nie dopatrył się również tego aby zawierane z mieszkańcami umowy były obarczone wadą oświadczenia woli w postaci zaistnienia stanu wyłączającego swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli o czym przesądzać miałyby fakt, że zawieranie tych umów było warunkiem koniecznym do przystąpienia do realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Poza wyżej dokonanymi uwagami na temat zadań własnych Gminy, mogących być również realizowanymi w ramach inicjatywy lokalnej, realizacją inwestycji na bieżąco konsultowanej z przedstawicielami mieszkańców, w tym co do treści umów cywilno – prawnych i kwoty partycypacji mieszkańców w inwestycji, warunkowanie realizacji inwestycji od jej współfinansowania przez mieszkańców nie stanowi wady oświadczenia woli w rozumieniu przepisu art. 82 Kc. W tym miejscu powołać należało stanowisko judykatury a w ślad za nią doktryny przedmiotu, że stan wyłączający swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli może być rozumiany tylko jako taki, w którym możliwość wolnego wyboru jest całkowicie wyłączona. W przeciwnym wypadku prawie każde oświadczenie woli można by było uznać za dotknięte tą wadą oświadczenia woli, gdyż człowiek rzadko działa zupełnie swobodnie [K. Pietrkowski (w:) Kodeks cywilny Tom I. Komentarz do art. 1 – 449⁽¹¹⁾, pod red. K. Pietrzykowskiego, Warszawa 2008, s. 426 i powołani tam komentatorzy wraz z orzeczeniami SN] .

Strona powodowa nie wykazała również zgodnie z ciężarem art. 6 Kc i art. 232 Kpc, że poniosła szkodę wskazana w pozwie na skutek działań strony pozwanej. Zgodnie z art. 361 k.c. szkodą jest różnica pomiędzy obecnym stanem majątkowym poszkodowanego a tym jaki zaistniałby gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W tym wypadku szkodą, gdyby nawet przyjąć odpowiedzialność strony pozwanej na podstawie art. 417 Kc (co zostało wykluczone), byłaby różnica pomiędzy wpłaconymi faktycznie przez powódkę i członków grupy kwotami opłaty partycypacyjnej a kosztami przyłączy do sieci i studni wodomierzowych na posesjach wyżej wymienionych, do sfinansowania których byli oni zobowiązani zgodnie z art. 15 pkt. 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków. Strona powodowa nie zaoferowała w tym zakresie dowodu dla ustalenia szkody związanej z działaniami Gminy S.. Wskazane przez stronę powodową szkody poniesione przez mieszkańców Gminy w wysokości uiszczonych przez nich opłat nie spełniają wymogów z art. 361 Kc. Gdyby powódka i członkowie grupy nie zawarli umów to nie utraciliby wprawdzie poniesionych przez nich kwot opłat, ale ponieśliby koszty wybudowania tej części kanalizacji, która obciąża ich zgodnie z art. 15 pkt. 2 cyt. ustawy. Jak wcześniej ustalono wysokość kosztów, do których zobowiązani byłiby mieszkańcy R. zgodnie z powyższymi przepisami, byłyby one różne w zależności od długości odcinków posadowionych na poszczególnych nieruchomościach a jak wynika z zeznań świadków i przesłuchania stron nikt z nich nie dokonywał takowych wycień.

W związku z inicjatywą społeczną, ustaleniami a następnie zawartymi umowami cywilnoprawnymi z powódkę i członkami grupy Gmina S. podjęła się realizacji inwestycji we wsi R. ponosząc 90 % kosztów w tym też tych, co do których zobowiązani byłiby mieszkańcy jak też zaniechała pobierania opłat adiacenckich.

W złożonej apelacji strona powodowa zaskarżyła wyrok w całości zarzucając mu :

1/. naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię, a to art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków Dz. U t.j. Nr 72, poz. 747 z późn. zm. zwana dalej ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu) poprzez uznanie za przyłączy kanalizacyjne odcinka przewodu w granicach nieruchomości prywatnej nie zaś odcinka przewodu od budynku do studzienki kanalizacyjnej na nieruchomości ;

2/. Naruszenie przepisów prawa procesowego, a tj :

a. art. 15,16 i 17 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. t.j. z 2010 r. Nr. 7, poz. 44 z późn. zm. zwana dalej ustawa o postępowaniu grupowym) poprzez nieuwzględnienie za sprekludowane zarzutów, co do składu grupy, mimo niezgłoszenia ich w stosownym terminie przez stronę pozwaną ;

b. art. 359 Kpc w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o postępowaniu grupowym przez faktyczne wyłączenie określonych osób ze składu grupy, co wynika z treści uzasadnienia wyroku, przy jednoczesnym braku wydania postanowienia w tym zakresie, przed wydaniem wyroku ;

c. art. 248 Kpc poprzez niezwrócenie się przez Sąd do Gminy S. o przedstawienie wyciągu z rachunku bankowego, na który dokonywane były wpłaty przez mieszkańców wsi R., w sytuacji, gdy mieszkańcy nie dysponowali oryginałami wpłat lub gdy przedstawione druki wpłat Sąd uznał za nieczytelne, pomimo zgłoszenia przez powoda stosownego wniosku dowodowego w tym zakresie i złożenia zastrzeżenia do protokołu, w trybie art. 162 Kpc, w przedmiocie jego oddalenia ;

3/. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, polegającą na :

a. przyjęciu przez Sąd, że świadczenia członków grupy dokonywane na rzecz Gminy S. były dobrowolne, a tym samym pobieranie ich nie było bezprawne, podczas gdy zgromadzone w sprawie dowody, a tj. zeznania powódki A. K. (1), członka grupy K. J., A. B., zeznania burmistrza Gminy S. A. N. (2) będącego reprezentantem strony pozwanej, druk –„Zgłoszenie podłączenia nieruchomości do kanalizacji sanitarnej”, uchwała Rady Miejskiej w S. z dnia 9 października 2002 r., pismo S. z dnia 11 kwietnia 2000 r., Protokół Zebrania Wiejskiego z dnia 26 października 2008 r., uchwała z dnia 9 lipca 2008 r., pismo Urzędu Miasta i Gminy S., stanowiące załącznik do pozwu z dnia 17 marca 2011 r., zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy S. nr. 121.03 z dnia 12 czerwca 2003 r., wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 28 listopada 2005 r. sygn. akt III SA/Kr 817/05, świadczą o tym, że działania podejmowane przez Gminę powodowały przeświadczenie, po stronie mieszkańców wsi R., o konieczności dokonywania wpłat, a zatem prawidłowym ustaleniem faktycznym jest, że dokonane wpłaty nie były dobrowolne, a zatem działanie Gminy było bezprawne;

b. błędnym ustaleniu, że podstawą dokonywanych świadczeń mogły być „umowy partycypacyjne”, podczas gdy brak jest podstaw ustawowych do pobierania przez Gminę opłat na budowę przez Gminę sieci kanalizacyjnej, a tym samym umowy te, jako zmierzające do obejścia prawa, są nieważne,

c. błędnym ustaleniu, że własność odcinków wybudowanej kanalizacji na nieruchomościach należy do powódki i członków grupy, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego, a to umów, uchwał, akt założycielskich (...) Zakład Wodociągów i Kanalizacji wynika, że Gmina zastrzegła dla siebie całość budowanej infrastruktury, a następnie przekazała ją powołanej przez Gminę spółce, w której jest jedynym udziałowcem

Opierając się na powyższych zarzutach strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy przez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz każdego członka należnych mu kwot względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Strona powodowa wniosła ponadto o zasądzenie na jej rzecz od strony pozwanej kosztów postępowania za obie instancje w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W złożonej odpowiedzi na apelację strona pozwana domagała się jej oddalenia i zasądzenia od strony powodowej na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja powódki nie zasługuje na uwzględnienie. Na wstępie wskazać należy, iż Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia faktyczne, dokonane w sprawie przez Sąd Okręgowy, czyniąc je jednocześnie podstawą swojego rozstrzygnięcia. Sąd I instancji, w wyniku prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego, ustalił wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, które znajdowały odzwierciedlenie w całokształcie

zaoferowanego przez strony materiału dowodowego. Jednocześnie na podstawie tak przeprowadzonego postępowania dowodowego i zgromadzonych dowodów, Sąd I instancji wywiódł trafne wnioski, znajdujące swoje uzasadnienie w powołanych przepisach prawa, które Sąd Odwoławczy w całości podziela. Zanim zostaną omówione poszczególne zarzuty apelacji wyjaśnienia wymaga pewna kwestia terminologiczna. Stroną pozwaną jest Gmina S. a powodowie to osoby fizyczne będący mieszkańcami miejscowości R. wchodzącej w skład tej gminy S. a nie Gminy R. jak kilkakrotnie błędnie wskazywał Sąd I instancji. Powyższa omyłka pozostaje jednak bez żadnego znaczenia dla oceny prawidłowości zaskarżonego wyroku.

Powódka dokonując wyboru formuły powództwa, w oparciu o którą będą domagała się zaspokojenia swoich roszczeń narzuciła nie tylko sobie, ale także sądowi oceniającemu jej wystąpienie dość istotne ograniczenie w zakresie poszukiwania jego podstaw prawnych. Wybór pozwu grupowego jako formuły dochodzenia wspólnych roszczeń oznacza bowiem, iż w postępowaniu zainicjowanym jego złożeniem mogą być dochodzone jedynie roszczenia o ochronę konsumentów z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny oraz z tytułu czynów niedozwolonych (art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym Dz. U z 2010 r. Nr 7, poz. 44 zwana dalej ustawą o postępowaniu grupowym). W niniejszej sprawie powódka jako podstawę swoich roszczeń wskazała art. 417 Kc wywodząc, że przez żądanie a następnie pobranie opłat od powodów, pozwana Gmina S. wyrządziła szkodę przy wykonywaniu władzy publicznej. Ta i tylko ta podstawa prawna powództwa mogła być zatem przedmiotem analizy Sądu I instancji a wydany przez niego wyrok powinien być oceniany przez pryzmat prawidłowości jej weryfikacji. Należy zwrócić uwagę na to, że w pisemnej apelacji powódka nie stawia zaskarżonemu wyrokowi zarzutu naruszenia wybranej przez nich podstawy prawnej, koncentrując swoje zarzuty wokół kwestii o charakterze drugorzędny. Zarzut naruszenia art. 417 Kc pojawił się dopiero w ustnym wystąpieniu pełnomocnika powódki na rozprawie apelacyjnej. W ocenie Sądu Apelacyjnego stanowił on bardziej polemikę na krytycznymi wypowiedziami pozwanej Gminy pod adresem zarzutów apelacyjnych niż próbę podważenia poglądów prezentowanych przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Kluczowe znaczenie dla oceny prawidłowości kwestionowanego wyroku ma zatem ustalenie, czy materiał dowody zgromadzony w toku postępowania dowodowego daje możliwość przyjęcia, że czynności Gminy S. polegające na żądaniu, a następnie pobraniu opłat wyrządziły powodom szkodę a zwłaszcza czy czynności te były wykonywaniem władzy publicznej. Przypomnienia w tym miejscu wymaga, że przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej jednostki samorządu terytorialnego jaką jest strona pozwana są :

- szkoda,
- niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej,
- istnienie normalnego, adekwatnego związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy a powstaniem szkody.

Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie a wyeliminowanie jednej z nich wyklucza możliwość przypisania odpowiedzialności na tej podstawie.

Działania podejmowane przez gminę mają dualistyczny charakter. Będąc jednym z organów administracji publicznej, gmina podejmuje szereg działań wynikających z przepisów prawa w ramach tzw. imperium. Drugi aspekt stanowią natomiast działania podejmowane w sferze dominium. O ile w sferze imperium, gmina realizuje swoje funkcje władcze za pomocą tradycyjnych instrumentów administracyjnych posługując się środkami przymusu to w ramach działań podejmowanych w sferze dominium gmina korzysta z takich samych praw, jak inne podmioty prawa, co stanowi konsekwencję posiadania przez gminę osobowości prawnej. Powyższy podział działań podejmowanych przez gminę, aczkolwiek uproszczony powinien zostać oceniony z punktu widzenia odpowiedzialności określonej art. 417 Kc. Powołany przepis znajdzie zastosowanie w sytuacji gdy szkoda będzie miała związek z wykonywaniem władzy publicznej, która obejmuje stosunki prawne, w których jednostka samorządu terytorialnego występuje w pozycji nadrzędnej mogąc jednocześnie władczo kształtować prawa i obowiązki innego podmiotu i stosować środki przymusu w celu zapewnienia realizacji tych praw lub obowiązków. Pogląd taki prezentuje P. Sobolewski (w) K. Osajda (red) KC

Komentarz, t. II Warszawa 2013 r., art. 417 nr.26 a Sąd Apelacyjny w pełni go podziela. Z kolei w Komentarzu do Kc pod redakcją J. Gudowskiego prezentowany jest pogląd, że art. 417 Kc nie pozostawia żadnych wątpliwości, że źródłem szkody jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Chodzi zatem o wszelkie czynności związane z wykonywaniem imperium, a więc zarówno czynności faktyczne, jak i indywidualne rozstrzygnięcia podjęte przy zachowaniu określonej procedury, np. decyzja, zarządzenie (tak T. Bielska – Sobkowicz, G. Bieniek, H. Ciepla, P. Drapała, J. Gudowski, M. Sychowicz, R. Trzaskowski, T. Wiśniewski, Cz. Żuławska (w) Kodeks Cywilny Komentarz pod redakcją J. Gudowskiego t. III cz.1, Warszawa 2013 r. art. 417 uwaga nr. 34). Podobny pogląd prezentuje także C. Woźniak w artykule „Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną zachowaniem organów władzy publicznej na gruncie przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy – Kodeks cywilny” opublikowanym w „Oblicza prawa cywilnego – Księga Jubileuszowa dedykowana profesorowi Janowi Bleszyńskiemu”, Warszawa 2013 r., str. 657.

Odnosząc te rozważania do ustalonego przez Sąd Okręgowy stanu faktycznego należy w sposób jednoznaczny stwierdzić, że działania podejmowane przez stronę pozwaną nie mogą zaliczane być do sfery imperium lecz dominium a to przesądza już o braku jednej z przesłanek odpowiedzialności gminy jako jednostki samorządu terytorialnego. W ocenie powodów Gmina S. podejmowała niezgodne z prawem działania polegające na stosowaniu wobec nich bezpośrednich (zawarcie umowy partycypacyjnych i wniesienie opłat przyłączeniowych) i pośrednich środków przymuszających (uchwała Rady Miejskiej w S. nr. (...)), którymi zmuszała ich do udziału w finansowaniu budowy sieci kanalizacyjnej. W ocenie Sądu Apelacyjnego dla oceny charakteru działań podejmowanych przez stronę pozwaną znaczenie mają instrumenty, którymi się posługują a także to w jaki sposób są wykorzystywane. Przy bardziej złożonych stanach faktycznych, a ta sprawa do nich należy, działania jednostki samorządu terytorialnego nie będą realizowane w jednej tylko płaszczyźnie. Sfera imperium i dominium nie są sztywno rozdzielone. Wystarczy zwrócić uwagę na to, że działania w sferze dominium niekiedy będą wymagały upoważnienia płynącego ze sfery imperium zakreślającego granice w jakich ma się poruszać gmina. Stwierdzenie istnienia takich czynności (ze sfery imperium) nie przesądza samo przez się o istnieniu odpowiedzialności gminy jeżeli jej dalsze czynności się sięgają do instrumentów związanych z władzą publiczną tak co do realizacji tych działań jak i ich egzekwowania. Nie zostało zakwestionowane przez powodów, że realizacja sieci kanalizacyjnej na terenie wsi R. była wynikiem wieloletnich starań jej mieszkańców. Strony określiły zasady jej wykonania i uczestnictwa w niej zainteresowanych mieszkańców, w tym także finansowego. Niezależnie od tego jak będzie się oceniać zapisy umowy partycypacyjnej w tym jej ważność nie można zakwestionować tego, że instrument, którym posłużyła się strona pozwana nie pochodzi ze sfery imperium lecz dominium. Nie tylko ta okoliczność ma znaczenie, istotne jest bowiem, że strona pozwana nie sięgała do instrumentów władzy publicznej aby wyegzekwować po pierwsze podpisanie tej umowy od wszystkich mieszkańców, którzy wyrazili chęć podłączenia się do sieci kanalizacyjnej ani nie traktowała jej podpisania jako warunku podłączenia do sieci. Z całą pewnością podpisywanie tych umów przez każdego z powodów odbywało się w warunkach presji ze strony środowiska wiejskiego a także strony pozwanej, która chciała mieć uregulowane umowne relacje z każdym z mieszkańców zainteresowanym przyłączeniem się do sieci ale oceniając te wszystkie okoliczności łącznie i z obecnej perspektywy nie sposób uznać, że przystąpienie do inwestycji zostało na powodach wymuszone przez stronę pozwaną z wykorzystaniem instrumentów prawnych związanych ze sferą imperium. Nie jest przecież kwestionowane to, że kilkadziesiąt osób zostało podłączonych do sieci kanalizacyjnej pomimo, że nie podpisały umowy partycypacyjnej. Nie jest kwestionowane dalej, że część osób, które podpisały umowy partycypacyjne, przestała uiszczać przewidziane w nich opłaty a pomimo to zostały podłączone do sieci kanalizacyjnej. W tych okolicznościach nawet uznanie, że umowy partycypacyjne mogą być nieważne nie przesądza o istnieniu odpowiedzialności strony pozwanej na podstawie art. 417 Kc. Każda z nich powinna być indywidualnie oceniona w zależności od wskazywanych przez strony podstaw ich nieważności. Szersza analiza tego problemu jest jednak w niniejszej sprawie zbędna bowiem jak już wcześniej zastrzeżono to powódka decydując się na formułę pozwu grupowego ograniczyła potrzebę oceny jego podstawy prawnej do wskazanej przez siebie a dopuszczalnej w świetle przepisów ustawy o postępowaniu grupowym. Ustalenie braku istnienia przesłanki - niezgodnego z prawem działania lub zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej, wyklucza możliwość przyjęcia odpowiedzialności Gminy S. na tej podstawie i czyni zbędnym ocenę prawidłowości ustaleń faktycznych i rozważań Sądu I instancji co do pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej

a w tym, co do szkody, na którą powoływali się : powódka i pozostali członkowie grupy jak i istnienia związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy a powstaniem szkody.

Stawiając zaskarżonemu wyrokowi zarzut błędnych ustaleń faktycznych powódka dokonuje selekcji materiału dowodowego, wybierając te jego elementy który mają potwierdzać brak dobrowolności dokonywanych przez nich opłat i bezprawność działania gminy, która te opłaty pobierała. Co do pierwszego zarzutu braku dobrowolności, Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu Okręgowego w tym zakresie i jego wywody prawne. Szereg osób znajdujących się w podobnej sytuacji jak powodowie nie czuło się przymuszanych do ich dokonywania. Nawet jednak przyjęcie optyki powodów nie pozwala na uznanie odpowiedzialności strony pozwanej w oparciu o wskazaną przez nich podstawę prawną. Nawet gdyby uznać, że umowy zawierane z powodami od samego początku lub w trakcie ich wykonywania stały się nieważne to sfera działalności jednostki samorządu terytorialnego, w której poruszały się strony, wybrane przez nie instrumenty służące realizacji ustalonego celu, brak przymusu kontraktowania, brak relacji podporządkowania a także brak administracyjnych środków przymusu w celu wyegzekwowania korzystnego dla gminy zachowania powodów przesądza o tym, że działania, których oceny powodowie się domagają a przynajmniej ostatnia ich część, do której przywiązują największą wagę – umowy partycypacyjne nie były działaniami podejmowanymi przy wykonywaniu władzy publicznej co wyklucza zastosowanie przywoływanego już wielokrotnie art. 417 Kc. Zgłaszane przez powodów zarzuty sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiałem dowodowym a zwłaszcza te opisane w pkt. 3 a apelacji ale także te z podpunktu b i c nie mają żadnego żadnego znaczenia z punktu widzenia wskazanej przez powodów podstawy odpowiedzialności strony pozwanej. Zwalania to od obowiązku szczegółowej ich analizy. Odnosząc się jednak do nich w ograniczonym zakresie, Sąd Apelacyjny podziela poglądy Sądu Okręgowego co do możliwości wspierania przez mieszkańców inwestycji gminy, których celem jest zaspakajanie ich potrzeb w różnej formie, w tym także finansowej pod jednym podstawowym warunkiem. Taka współpraca gminy i mieszkańców opierać się może jedynie na dobrowolności uczestnictwa mieszkańców gminy. Dopuszczalność współpracy na takich zasadach nigdy nie była kwestionowana a obecnie wyraźną podstawę prawną daje jej ustawa z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. t.j. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm). Ocenę zarzutu z pkt. 3 c należy połączyć z analizą zarzutu z pkt. 1 apelacji dotyczą bowiem zbliżonego problemu, w ocenie Sądu Apelacyjnego drugorzędного z punktu widzenia wskazanej przez powódkę podstawy odpowiedzialności pozwanej Gminy. Istota tego zarzutu sprowadza się do ustalenia co należy rozumieć przez przyłącze kanalizacyjne i do kogo należy własność tzw. przykanalika, łączącego studzienkę z głównym przewodem kanalizacyjnym, w granicach nieruchomości każdego powodów. Przepisy ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. t.j. z 2006 r. nr. 123, poz. 858 z późn. zm.) w art. 2 pkt. 5 definiują przyłącze kanalizacyjne jako odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej. W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy prawidłowo odwołał się do przepisów powyższej ustawy wskazując, że budowa przyłączy obciąża właścicieli nieruchomości. W realiach niniejszej sprawy nie było potrzeby precyzyjnego ustalania jak należy definiować przyłącze kanalizacyjne gdyż nie jest to przedmiotem sporu. Pozwana Gmina na prywatnych posesjach wykonała natomiast urządzenia umożliwiające przyłączenie instalacji wykonanej przez właściciela tj do studzienki, od studzienki do granicy nieruchomości danego właściciela. Długość tych urządzeń była różna od półtorej metra do nawet piętnastu metrów. W świetle ustaleń Sądu Okręgowego, których prawidłowość potwierdzał także pełnomocnik strony pozwanej na rozprawie apelacyjnej, to powodowie są właścicielami przykanalika od studzienki do granicy ich nieruchomości a nie Gmina czy powołana przez nią spółka.

Bezzasadne są także pozostałe zarzuty apelacji dotyczące naruszenia prawa procesowego.

W związku z ogólną regułą o rozkładzie ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 Kc rozróżnia się następujące fakty wymagające udowodnienia :

- fakty prawotwórcze (np. fakt zawarcia umowy, wyrządzenia szkody),
- fakty tamujące powstanie prawa (np. brak jednego z warunków ważności czynności prawnej),

- fakty niweczące prawo (przedawnienia, prekluzja).

O ile fakty prawotwórcze mają zostać udowodnione przez powoda to zadaniem pozwanego jest udowodnienie faktów tamujących lub niweczących. W ocenie Sądu Apelacyjnego w oparciu o przedstawiony przez powódkę materiał dowodowy nie było podstaw do przyjęcia, że stroną pozwaną łączy umowa partycypacyjna z B. K. (2), która została wskazana jako członek grupy gdyż w umowie partycypacyjnej został jako partycypujący wskazany A. K. (3) (t. V k.894 – 899). Nie zostało wykazane, że wierzytelność tego ostatniego została przeniesiona na B. K. (2) w sposób pozwalający jej na samodzielne występowanie przed sądem. Podobnie w przypadku G. S.. Z dołączonej przez nią do oświadczenia o przystąpieniu do grupy, umowy partycypacyjnej wynika, że partycypującym jest W. S. (2) a nie ona (t. XII k.2365 – 2373). Co do szeregu osób a to P. F., T. K. (2), E. B. (2), K. K. (1), T. K. (2), B. K. (4), M. P. (3), B. P. (3), Z. S., W. W. (2) wątpliwości Sądu Okręgowego zasadnie budziły dokumenty potwierdzające bądź istnienie bądź wysokość roszczenia dochodzonego przez nich w niniejszym postępowaniu. W ocenie powódki, Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. art. 15,16,17 i 24 ustawy o postępowaniu grupowym faktycznie eliminując ze składu grupy kilka osób. Zdaniem Sądu Apelacyjnego mogło dojść do naruszenia zwłaszcza art. 17 ustawy o postępowaniu grupowym a jego przyczyną była niedostateczna wnikliwość przy ustalaniu przynależności do grupy konkretnej osoby, która zgodnie z art. 16 tej ustawy ma zostać udowodniona przez powoda. Powyższe uchybienie pozostaje jednak bez wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonego wyroku. Za bezzasadny bo naruszający regułę rozkładu ciężaru dowodu z art. 6 Kc uznaje Sąd Apelacyjny zarzut powódki naruszenia art. 248 Kpc. To powódka, członkowie grupy powinni wykazać swoje roszczenia a obowiązek ten nie może być przerzucany na przeciwnika procesowego. Przy ocenie tego zarzutu należy zwrócić uwagę, że strona pozwana nie odmawiała członkom grupy wystawiania potwierdzeń wysokości dokonywanych przez nich wpłat. Część członków grupy posługuje się nimi w ramach niniejszego postępowania. Nie było zatem przeszkód aby przed wytoczeniem powództwa lub nawet w trakcie niniejszego postępowania wystąpili o takie potwierdzenie. Ich brak staranności w wykazywaniu swoich racji nie może obciążać stronę pozwaną.

Reasumując, pomimo pewnych uchybień procesowych, Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił wystąpienie powódki oddalając złożone przez nią powództwo. Powódka nie wykazała bowiem, że Gmina S. wyrządziła szkodę jej i pozostałym członkom grupy, niezgodnym z prawem działaniem lub zaniechaniem przy wykonywaniu władzy publicznej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację powódki w pkt. 1 sentencji wyroku, na podstawie art. 385 Kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego rozstrzygnięto w pkt. 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 Kpc w zw. art. 391 § 1 Kpc, oraz na podstawie art. 4 ustawy o postępowaniu grupowym. Na przyznane stronie pozwanej koszty postępowania apelacyjnego złożyła się kwota 5.400 zł stanowiąca zwrot kosztów zastępstwa procesowego ustalonych w wysokości stawki minimalnej określonej według § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. t.j. z 2013 r., poz. 490).